

Prekių muitinės vertės naujienos verslui

Virginija Guobytė

Muitinės departamento
Muitinio įvertinimo skyriaus vedėja

2026-04-15

Turinys

Teisės aktai, juos aiškinantys dokumentai

Prekės, gaunamos nemokamai.

Prekės, kurių vertė nenurodyta jokiame pridedame dokumente.

Naujausi TAXUD Muitinės ekspertų grupės Muitinio įvertinimo sekcijos priimti dokumentai

Naujausia informacija dėl statistinių duomenų naudojimo atliekant muitinį įvertinimą alternatyviu metodu – sprendimai ETT bylose

Teisės aktai

- Sutartis dėl 1994 m. bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos VII straipsnio įgyvendinimo;
- 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (70-74 str.);
- 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (127–146 str.);
- 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiomis taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos (71 str.)

Teisės aktai

- Prekių muitinio įvertinimo tvarkos aprašas (MD generalinio direktoriaus 2022 12 30 įsakymas Nr. 1BE-1043);
- Importuojamų naudotų transporto priemonių muitinio įvertinimo taisyklės (MD generalinio direktoriaus 2019 10 31 įsakymas Nr. 1B-989);
- Prekių sandorio vertės patikslinimo jų vežimo, draudimo, krovimo ir tvarkymo išlaidomis aprašas (MD generalinio direktoriaus 2021 09 29 įsakymas Nr. 1B-660);
- Dedukcinio muitinio įvertinimo metodo taikymo tvarkos aprašas (MD generalinio direktoriaus 2024 03 07 įsakymas Nr. 1BE-204)

Kiti svarbūs dokumentai

- ETT sprendimai bylose, susijusiose su muitiniu įvertinimu;
- EK Muitinio įvertinimo sąvadas (Kompendiumas https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs/union-customs-code/ucc-guidance-documents_en);
- PMO Muitinio įvertinimo techninio komiteto priimti dokumentai (išvados, nuomonės, komentarai ir kt. dėl specifinių muitinio įvertinimo atvejų (https://www.wcoomd.org/en/topics/valuation/instruments-and-tools/val_customs_compendium.aspx))

Sandorio vertės metodas

- **SMK 70 straipsnis**

1. Prekių muitinės vertės pagrindas pirmiausia yra sandorio vertė, tai yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, kuri, jei reikia, patikslinama.

2. Faktiškai sumokėta arba mokėtina kaina – visa pirkėjo pardavėjui arba pirkėjo trečiajai šaliai arba pardavėjo naudai sumokėta arba mokėtina pinigų suma už importuojamas prekes, įskaitant visus įvykdytus arba vykdytinus mokėjimus, kurie yra importuojamų prekių pardavimo sąlyga

- **SMK JA 128 straipsnio 1 dalis**

Prekių, kurios parduotos eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, sandorio vertė nustatoma muitinės deklaracijos priėmimo metu ir remiantis pardavimo sandoriu, atliktu prieš pat prekių įvežimą į tą muitų teritoriją.

Nemokamai tiekiamos prekės

- ☐ Dovanos, reklaminės prekės, pavyzdžiai, apdovanojimai ir pan. - nėra pardavimo objektas;
- ☐ Nėra mokėjimo, todėl sandorio vertės metodas (70 str.) netaikytinas;
- ☐ Muitinė vertė nustatoma antriniais muitinio įvertinimo metodais;
- ☐ Siektina nustatyti kainą, kuri būtų buvusi sumokėta, jeigu prekės būtų parduotos;
- ☐ Muitinė vertė turi atitikti prekės ekonominę vertę.

Ar gali būti prekės muitinė vertė = 0?

SIEKIAMYBĖ- NUSTATYTI EKONOMIŠKAI PAGRĮSTĄ PREKĖS VERTĘ

- ☐ Kaina vidaus rinkoje, koreguotina lanksčiai taikant dedukcinio metodo principus;
- ☐ Prekybos statistikos duomenų bazės (pvz. Eurostat <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database> ir kt.);
- ☐ Kiti priimtini muitiniam įvertinimui būdai ir priemonės.

NAUJAUSI
DOKUMENTAI:
*Mokesčių už taršos
leidimus,
išduodamus
apyvartinių taršos
leidimų sistemos
priemonėmis
(ATLPS), traktavimas*

Laivybos bendrovės perka ir grąžina (naudoja) ES ATLPS emisijos leidimus už kiekvieną praneštą CO2 (arba CO2 ekvivalento) toną pagal ES ATLPS sistemą;

Ar šios išlaidos yra tiesiogiai susijusios su prekių judėjimu ir todėl turi būti laikomos transporto išlaidomis?

Įtrauktinos į prekių muitinę vertę pagal SMK 71(1)(e)(i) str. (sandorio vertės elementai - importuojamų prekių vežimo ir draudimo išlaidos).

**EK Muitinės ekspertų grupės muitinio
įvertinimo sekcijos sprendimas
(Kompendium0 2025 m. versija)**

NAUJAUSI DOKUMENTAI:
Prekių muitinės vertės
tikrinimų dėl apgaulių
muitinės vertės srityje ir
prekių muitinės vertės
nustatymo taikant
antrinius įvertinimo
metodus gairės

- Deklaracijų su galimai apgaulinga muitine verte identifikavimas;
- Muitinio įvertinimo metodų taikymas, kai deklaruota muitinė vertė nepriimtina;
- Įrodymai (dokumentai (duomenys), pagrindžiantys vertę/ sprendimą;
- Tipiniai pranešimai asmenims dėl muitinės veiksmų, prašymų ar sprendimų

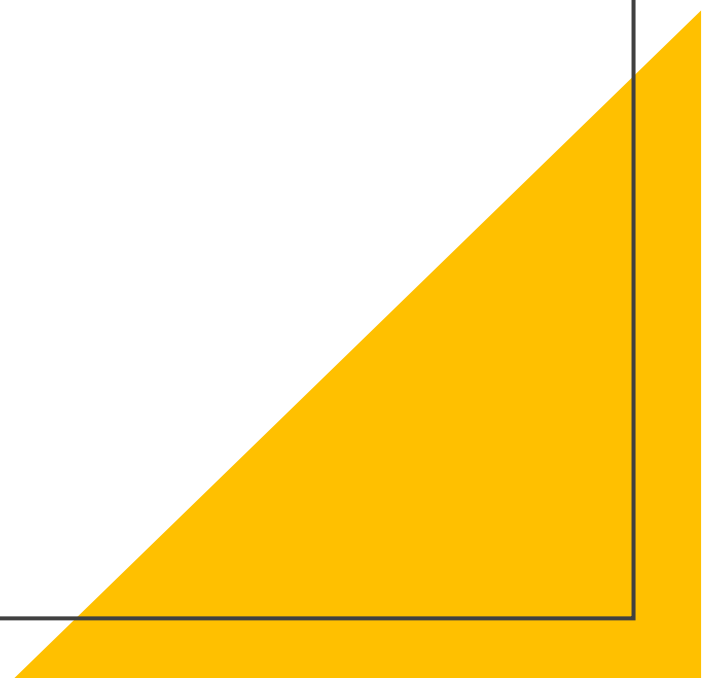
NAUJAUSI
DOKUMENTAI:
Prekių maitinės
vertės tikrinimų dėl
apgaulių maitinės
vertės srityje ir
prekių maitinės
vertės nustatymo
taikant antrinius
įvertinimo metodus
gairės

- Vidutinių statistinių kainų taikymas garantijos apskaičiavimui;
- Pagrįstas lankstumas pagal SMK JA 144 straipsnio 1 dalį;
- Statistinių duomenų bazių naudojimas nustatant maitinę vertę pagal SMK JA 144 straipsnio 2 dalį

NAUJAUSI
DOKUMENTAI:
Prekių muitinės
vertės tikrinimų dėl
apgaulių muitinės
vertės srityje ir
prekių muitinės
vertės nustatymo
taikant antrinius
įvertinimo metodus
gairės

- Platesnių (ne tik nac. lygmens) duomenų naudojimas;
- Pagrįstas lankstumas pagal SMK JA 144 straipsnio 1 dalį;
- Palyginamasis vertinimas (*benchmarking*);
- Metodų pvz. importuotų prekių draudimo dokumentų tikrinimas, tam tikrų žaliavų (pvz., plieno) rinkos kainų pasiūlymų analizė ir t. t. ir pan.

Aktualiausi ETT
sprendimai

ETT
sprendimas
byloje
C-291/15
EURO 2004.
Hungary Kft.

Esminiai momentai

- Muitinė išleido prekes į laisvą apyvartą, sandorio vertė buvo priimtina;
- Po išleidimo atliktas patikrinimas;
- Deklaruota vertė mažesnė už kainą, sumokėtą vykdant kitus su panašiomis prekėmis susijusius sandorius;
- Prekių kaina - **išskirtinai maža**, palyginti su panašių prekių vidutine statistine verte, ir dėl to - nereali;
- Tai yra pakankamas motyvas nepripažinti sandorio vertės ir taikyti kitus muitinio įvertinimo metodus

Sprendimo C-291/15 EURO 2004 byloje pasekmės

Problema

Platesnė muitinės
teisė abejoti
deklaruota
sandorio verte

Išaugęs dokumentų
ir kt. įrodymų
poreikis

Neapibrėžtumas
dėl kainų lyginimo

Statistinių vidurkių
naudojimas

Papildomi
mokesčiai

Procedūrų
vilkinimas

Pasekmės verslui

Sandorio vertės atmetimo rizika

Administraciniai kaštai

Sudėtingesnis kainodaros planavimas

Realios sandorio kainos gali būti
nepriimtos maito taikymui

Muito ir PVM perskaičiavimas,
delspinigiai

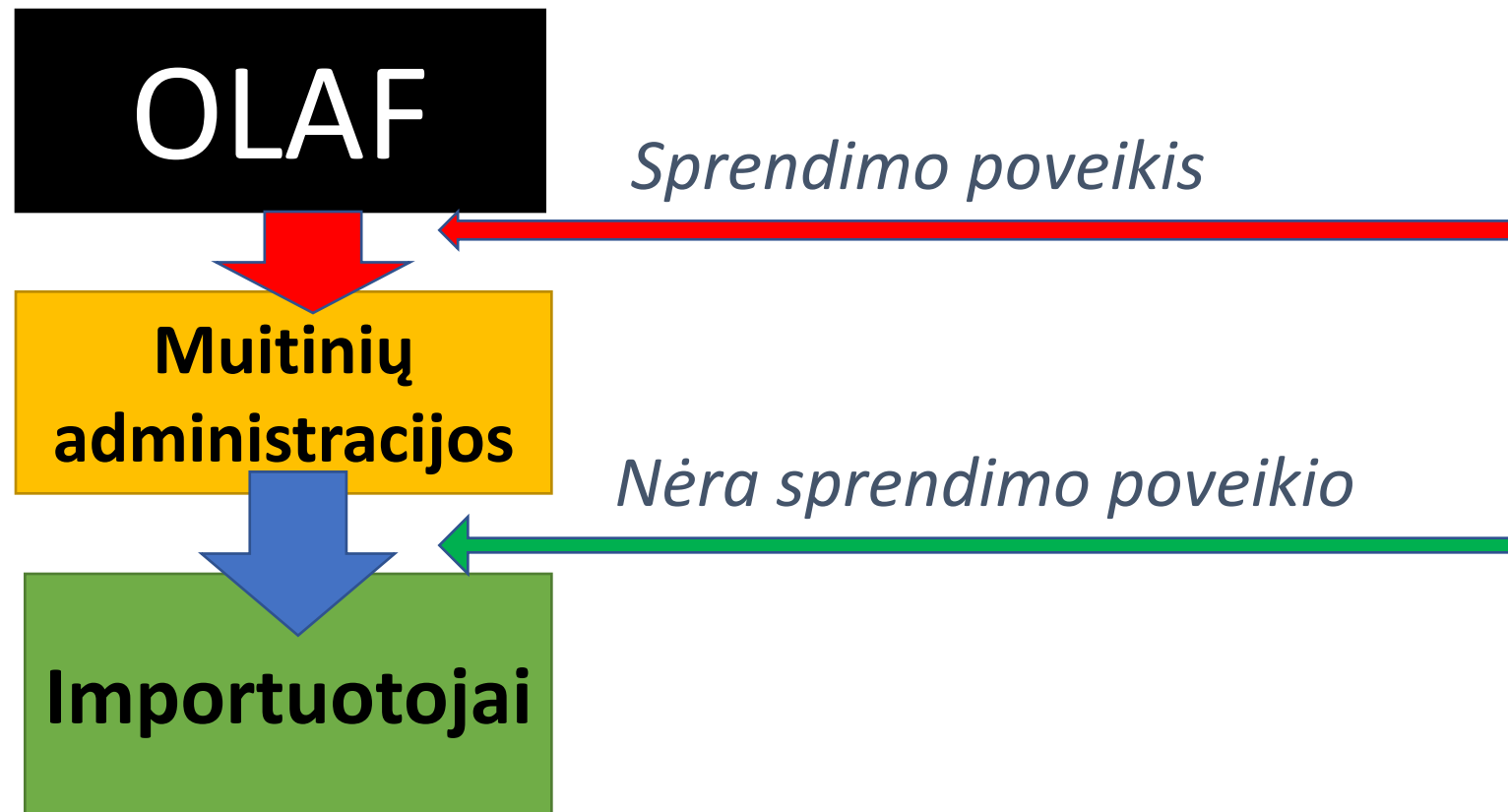
Tiekimo grandinės sutrikimai

C-213/19, European Commission vs. UK

- Didelio masto OLAF nustatyti apgaulės atvejai UK;
- OLAF pradėjo tyrimą ir nustatė, kad UK netaikė tinkamų kontrolės priemonių tekstilės ir avalynės iš CN muitinės vertės kontrolei;
- Nustatyti TNI praradimai apie **2.7 mlrd.EUR**

C-213/19, European Commission vs. UK

C-213/19, European Commission vs. UK

- „siekdamos apsaugoti Sąjungos finansinius interesus pagal *Sutarties* dėl Europos Sąjungos veikimo 325 straipsnio 1 dalį, valstybės narės **privalo imtis reikiamų priemonių, kad užtikrintų veiksmingą visų muitų surinkimą, o tam reikia, kad muitinis tikrinimas būtų atliekamas tinkamai** (2018 m. birželio 5 d. Sprendimo *Kolev ir kt.*, C-612/15, EU:C:2018:392, 52 punktas)“;
- Nebuvo vykdomas rizikos analizės pagrindu atliekamas muitinis tikrinimas;
- Vad. „statistinis“ skolos apskaičiavimo metodas ETT tinkamas.

C-213/19, European Commission vs. UK

OLAF Director-General Ville Itälä

*"I warmly welcome the ruling of European Court of Justice in this extremely important case. The judgement **validates the investigative work** that OLAF has carried out in this area over many years, as part of our remit to protect the EU budget. I am especially proud of the endorsement by the Court **of the methodology** that we developed to fight against undervaluation. As a result, we can now expect that this tool becomes a reference for all national customs authorities in the fight against undervaluation of textiles and footwear, which attacks the EU budget whilst greatly damaging the competitiveness of European industry and consumer trust."*

Keladis I (C-72/24) and Keladis II (C-73/24)

- Graikijoje iš Turkijos importuotos prekės (2014-2016 m.);
- Muitas netaikytas, tik PVM
- Muitinė po išleidimo priskaičiavo virš 6 mln. Eur papildomų mokesčių
- Antrinis metodas taikytas OLAF (AFIS/AMT) statistinės vertės „mažiausios priimtinos“ (“lowest acceptable price”) pagrindu;
- Sprendimas: tai leidžiama, tačiau griežtomis sąlygomis;
- „Kraštutinė priemonė, išimties tvarka tam tikrais atvejais ir griežtai neviršijant to, kas būtina, (...) siekiant apsaugoti Sąjungos finansinius interesus nuo sukčiavimo arba kitos neteisėtos veiklos, keliančios pavojų šiems interesams, ir imtis būtinų priemonių veiksmingam visų muitų ir PVM surinkimui užtikrinti“.

Keladis I (C-72/24) and Keladis II (C-73/24)

Dokumentai dabar yra svarbesni nei bet kada anksčiau

Ypač žemos kokybės, neženklintų birių prekių atveju rekomenduotina kruopščiai dokumentuoti visus reikšmingas aplinkybes:

- pirkimo sąlygos,
- prekių kokybė,
- palyginami sandoriai,
- mokėjimo įrodymai,
- kainų susitarimai.

Ačiū už dėmesį!

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

A. Jakšto g. 1, Vilnius

www.lrmuitine.lt

[facebook.com/Lietuvosmuitine](https://www.facebook.com/Lietuvosmuitine)

<https://www.youtube.com/user/LietuvosMuitine>